

విజయనగర చరిత్రను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా మనకు చరిత్రను అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం లభిస్తుంది.

① విజయనగర చరిత్రను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా మనకు చరిత్రను అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం లభిస్తుంది.

జీవితము నియమ బద్ధమై వుండాలి. నియమమే బేకుండిన జీవితము నిరర్థకమై న జీవితముగా రూపాంతుంది. 'నశ్రీయో నియమం వినా' నియమమే లేకపోతే శ్రేయస్సు వుండదు. తమిళ దేశములో తమిళవేదము తిరుక్కూర్. జినిని రచించిన వాడు తిరువళ్ళూరు. ఇతను తన జీవితములో ఒక విధమైన నియమాన్ని పాటిస్తూ వుండే వాడు. ప్రతి దినము తాను భుజించే సమయములో ఒక చిన్న కప్పులో నీరు పెట్టి ఒక సూదిని ప్రక్క పెట్టమనే వాడు భార్యను. నిత్యము భార్యపెట్టింది. కానీ ఒక్కచివ్వు కూడా ఇతను ఉపయోగించలేదు. ఒకనాడు రూపెను సంపాదించు కలిగింది. అతను చాలా ఆనందముగా వున్న సమయములో వెనుక ఉన్న తు నీరు సూది పెట్ట మంటున్నారు ఒక్కొక్కసారి మిరు వాడటం చూడ లేదు. ఇదిపెట్టమనటయొక్క కారణం ఏమిటి? ఆయన చెప్పాడు నేను భుజించే సమయములోపల అన్నము మెతుకు త్రొంద పడిపోతే దానిని సూదితో యెత్తి ఆనటిలో కడిగి తిరిగి దానిని భుజించాలనే ఉద్దేశ్యముతో నేను ఆ విధంగా నియమాన్ని పాటించుకొని రూపిటికి సూదికి యేమాత్రము పని కలుగ లేదు. తిదినా అధ్యుష్టము అన్నాడు. అదే విధముగా జీవితములో ఒక విధమైన నియమాన్ని పాటించినప్పుడే మనము దేనిని వృద్ధము గావించకుండా పవిత్రము గావించుటానికి అవకాశము కలుగుతుంది.

ఖతే రూపాటి భక్తులు ప్రవర్తన జినికి విరుద్ధముగా వుంది. కేవలము నామస్మరణ చేస్తూ వుంటారు. భజన చేస్తుంటారు. జపము చేస్తుంటారు. యోగము చేస్తుంటారు. కాని ఉద్ధార భగవంతుని కృప వారికి లభించలేదని విచారములో వుంటారు. జినికి చక్కని ఉదాహరణము రామాయణము లో వుంది.

② వాసుమంతుడు లయలో ప్రవేశించాడు. తానయ్య తిరిగి తిరిగి కట్టకడ పటికి మంచి నౌదర్శముగా వున్న ఉ యోగవనములో తులసి వనము చాలా ఆకర్షణీయముగా వుంది. తులసి వనము చూసి వాసుమంతునికి చాలా ఆకర్షణము వేసింది. ఈ రక్షసలకు తులసికి వేమి సంబంధము. తన్నరూపమును ధరించి ఆ తులసి వనములో ప్రవేశించాడు. ఆ తులసి వనములో ప్రవేశించేటప్పుటికి ఆ తులసి వనములో యోగోద్యోగ చూసినా శ్రీరామ శ్రీరామ అని రామనామము అభ్యంజి వుంది. చూశాడు. ఏమి రామని మాయా లోక నా రామ చంద్రుని మహిమనా? లయలో రామని పూజించే వారున్నారా? అని అర్థమై పడ్డాడు. కిటికొద్దగల వోలు చెరాడు. అప్పటికి

బిల్డ్ 1000 లో విభేషణాడు బ్రష్టు ముహూర్తములో వేవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. తిరిగి శ్రీరామ
 శ్రీరామ అన్నాడు. లంకలో రామ భక్తులు కూడా వుంటున్నారా అని వాసుమతుడు ఆనందము నను
 భవించాడు. యింతా వింటే సేపు అక్కడే కూర్చున్నాడు. తెలుసాడు విభేషణాడు. ఈ లోపల
 వాసుమతుడు లోపల ప్రవేశించాడు. ఈ వాసుమతుడు కూడాను శ్రీరామ శ్రీరామ అని ప్రవేశిం
 చాడు, ఈ నామము విన్నెచుప్పటికి విభేషణానికి బాల ఆనందము వేసింది. అతను రామ అన్నాడు
 ఇతను రామ అన్నాడు. ప్లస్ ప్లస్ ఈరెండు నామములు చేరి మరొక ఆనందమయమైన నామముగా కూడా
 ఉంది. అక్కడ వారిద్దరికి సంభాషణ జరిగింది. నీవెవరు నీవెవరు అని ప్రశ్నించుకున్నారు. విభేషణాడు
 చెప్పాడు నేను రావణాని సోదరుడను అన్నాడు. వాసుమతుడు చెప్పాడు నేను రామదాసుడను అని. రామ
 దాసు అని చెప్పేచుప్పటికి విభేషణానికి ఆనందము వేసింది. ఇంత లోపల వాసు మతుడు ప్రశ్నిం
 చాడు. నీవు రామ నామాన్ని జపిస్తున్నావు కానీ రామ కర్మము నీవు చక్కగా యోచించుకున్నావా అని
 ప్రశ్నించాడు. విభేషణాడు నేను ఎన్నో సంవత్సరముల నుంచి రామ నామాన్ని జపిస్తున్నాను. నిరంత
 రము రామనామము వుండే దీక్షియించుచు నేను చేరను. ఇది నాని యమము అన్నాడు. నాను యిలా
 రామానుగ్రామము లభించలేదు. రామ దర్శనము కూడాను ప్రాప్తించలేదు. అప్పుడు చెప్పాడు వాసుమతు
 డు 'రామనామాన్ని జపిం తిస్తున్నావు. రామనామాన్ని జపిస్తున్నావు. రామ కర్మము సేవైనా చేస్తున్నావా?
 రామ నామము స్మరించినప్పుడు రామకర్మము కూడాను చేయాలి. రామనామము హాతికా. రామకా
 ర్మము సెగిటికా. ఈ రెండూ చేరినప్పుడే హాతికా సెగిటికా చేరినప్పుడే ఫలితము వస్తుంది. నీవు రామ
 కర్మములో ప్రవేశించక నామము లోనే వుంటుంటే లభించే ప్రాప్తి ఏమాత్రము వుండదన్నాడు.
 కేవలము నాటికా రామరామ అని స్మరిస్తున్నావు. నాదేవములో ప్రతి కార్యము రామ నామము స్మరిస్తూ
 వుంది. నామము స్మరించినంత మాత్రమున కాదు. నేను రామ కర్మములోపల నిమగ్నమై వుంటు
 న్నాను. కనుకనే రామానుగ్రామమునకు పాత్రుడనైనాను.

విషయము విషయము చేయాలని విభేషణాడు అడిగాడు. నీ ఆరాధ్య దైవమైన రామని
 యొక్క పత్నిని నీ సోదరుడైన రావణుడు తెచ్చి లంకలో పెట్టుకున్నప్పుడు ఆమెను విముక్తి గానియో
 నిమిత్తమై నీవు ఏమైనా చేశావా? రామ రామ అని రామనామము మాత్రమే స్మరిస్తున్నావు. రామపత్ని
 యొక్క భాధను నీవేమైనా వలించినావా? ఆమె యొక్క విషయములో నీవు ఏమైనా తీర్మానము వహిం
 చావా? లేక నీ సోదరునికి బండ్లి చెప్పటానికి పూను కున్నావా? ఏమి ఉపయోగము నీ రామభక్తి.
 రామనామము చెప్పినంత మాత్రమున ప్రయోజనము లేదు. ఆ నామమునకు దగిన క్రియను ఆచ
 రించాలి. అందువల్లనే నీవు రామ దర్శనము కలుగలేదు. చూతు నాను నీకు చేధమిది. నీవు

తల్లి దర్శనము చేశావు. నేను ఉండ్ర దర్శనము చేశాను. నేను రామని దర్శించాను. నవ సీతను దర్శించావు. నేను సీతను దర్శించలేదు. నవ రామని దర్శించలేదు. సీత దర్శనము నాను చేయించు గాను దర్శనము నీకు చేయిస్తాను అన్నాడు. వల్లి తండ్రుల దర్శనము మనకు లభిస్తుంది. ఈ తల్లి తండ్రుల యొక్క దర్శనము మనము పొందిన తరువాత దైవము గ్రహము మనకు సులభంగా లభిస్తుంది.

పాల్షణా 'నా తల్లి ఎక్కడవుంట్ చూపు' అప్పటినుండి విభేషణాడు రామకర్త ముల్ పాల్షణాడు. అప్పటినుండే రావణునికి బుద్ధి చెప్పి దానిని పునుకున్నాడు. సీత దగ్గర బయటగా వుండడానికి విభేషణుని భార్యసరమను వుండాడు. తన ఆడ్ర త్రజలును సేతసేవల క్కుండాడు. ఈ విధముగా తన భార్యను ఆడ్రను సేతసేవల వుండి రావణునికి బుద్ధి చెప్పి అనేకరక ములుగా రావణునితో ధ్వేషము పెంచుకున్నాడు. రామకర్తముల్ అప్పటినుండే పాల్షణాడు. రామ ముము చేసి రామకర్తముల్ పాల్షణక పాడే యీ రామ నామము అనేది బేప్రతికర్త గ్రామమును మాదిరి వుంటుంది. కనుక భగవంతుని నామము లో బాటు భగవంతుని కర్తముల్ మూడును మనము పుల్షణాలి. కర్తమును ఆచరించక కేవలము నామము వుచ్చరించును ఉ మాత్రమున మనకు వివగ్రామము ప్రయోజనము లేదు. ఇందియములు చాలా బలమైనవి. మరొక ఉదాహరణ తూడె వుంటున్నది.

మన దేవమంతా దివ్యవృత్తిని ఆత్మీ తత్వము లో నుండి వుంటున్నది. ఇది ఎట్లా అంటే కేవల మన భారతము ప్రమాణము. ఈ మన భారతము లోయి భగవంతుని నా భాగా నిల్చింది. దీనిని మూల కరణము భౌతికంగా విచారించినప్పుడు మన దేవమంతా సత్వగుణి స్వరూపుడైన ధర్మరాజు. త్రక్షుతి యొక్క శక్తి డైవది. పవన కుమారుడైన భీముడు అంతఃకరణ యొక్క తత్వము. అది ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసములతో కూడిన పుణామీ. అర్జునుడు మన బుద్ధుల యొక్క బలము. నకుల సహదేవులు ఒకరు కల్గిందియములు మరొకరు జ్ఞానేంద్రియములు.

కల్గిందియములు జ్ఞానేంద్రియములు ప్రత్యేకముగా వున్నాయి. మన బుద్ధులు పేర్లెవరూ నాయి. ఇక్కడ దివ్య శక్తి అనేది దూరమై పోయింది. కేవలము సత్వగుణములనే ములుచేత మనము కాలమును వృక్షము చేస్తున్నాము. ఏనాడు నకులుడు, సహదేవుడు, అర్జునుడు, భీముడు నైపుతి ధర్మ రాజు అనుసరిస్తూ పోయాలో అప్పుడే యీ భగవంతుని మనలో ప్రారంభమవు తుంది. మన భారత మునకు నాయకుడు భగవంతుడే. ఈ భగవంతుడే యీ ఐదు మార్గములను వెకత్వము గావస్తూ వస్తున్నాడు. కనుక మనలో సత్వగుణములనే ధర్మరాజు పుల్షణాడు. ఆత్మ క్తి డైవది తూడె మనలో

వంటున్నాడి. ప్రాణమనే భీమడు మనలోనే వుంటున్నాడు. మనోబుద్ధులనే అర్థమడు మనలోనే వుంటున్నాడు. కష్టంకొరకు జ్ఞానోందియములనే నకుల సహదేవులు వుంటున్నారు. కష్టంకొరకు జ్ఞానోందియములు అంతరికరణ మనో బుద్ధులు. వీటిని ఏకం చేసి అట్లవైపున ధర్మస్వరూపుడైన భగవంతుడుపైన మరల్చినదే కష్ట సాక్షాత్కారము. ఇది మానవుని ప్రాణనమైన నియమము. ఈనాడు కష్టంకొరకు యేకత్వమునకు మనము ప్రయత్నము చేయటం లేదు. అన్ని భిన్నత్వంగా భిన్నత్వంగా మనము విభాగము చేస్తున్నాము. అందువలనే మానవత్వములో ఉన్నతమనోది కనుపించటంలేదు.

దేవుడు దేవుడని మనము భగవంతుని భక్తులని భావిస్తున్నాము కాని భగవంతుని విడిచిపోతే కరపైన కర్మలు మనకు ఏమి చేస్తున్నాము, భగవంతుని ఆజ్ఞను మనము యేమి అనుసరిస్తున్నాము? దేనిని అనుసరించటం లేదు. ఈశ్రమ ఉచ్చాన్ని మనము యేమాత్రము పాటించటం లేదు. భక్తులు భక్తుల మని అనుకుంటున్నాము. అనుభవమంతమాత్రమే ప్రయోజనము లేదు. అమమన్న భావమును ఆచరణలో వుండాలి. ఆచరణ లేకపోతే అంత వ్యర్థమై పోతుంది. మనము క్రియారూ పములో ప్రవేశపెట్టాలి. తద్వారా మాధుర్యము పొందటానికి అర్హులు మనము. చేతిలో చెరకు పట్టుకొని గుల్లెల గుల్లెల అంటే ఎక్కడ అభివృద్ధి. ఆచరణను క్రియారూ పములో చేసి బాగా అర్థమై పోని పాపము చేసినప్పుడు యిది గుల్లెల గుల్లెల మనకు ఉయ్యాలి. ఇప్పుడు మనము చేసే నామస్మరణ ఎట్లా వుందంటే

- పిలచి అడుగ నీగు పెట్టునా చిల్లంబు
- పిప్పిగాట్టి రసము పోల్చకున్న
- జొతి వజ్రమైన సానచెట్ట వరెను.

అదే విధమని చెబుకు చిల్లంపెట్టమంటే పెట్టదు. అది బాగా రసం చేసి పిప్పి చెయ్యాలి. నీ పట్టయం నుండి భగవ దనుగ్రమనే ఆనందము నీవు పొందాలంటే నాన కాలి ఆనందము నాన కాలి ఆనందము అంటారు. వృద్ధయాన్ని చక్కగా మధనం చెయ్యాలి. అప్పుడే మనము లోయి దివ్యమైన భావమనే రసము మనలో ఆవిర్భవిస్తుంది. అదే 'రసోమైసః' ఈ రసము ఎక్కడ వుంటున్నాడి? మనలో రసస్వరూపుడైన భగవంతుడు ఒకడు వుంటున్నాడు. అతనికే అంగీకరించి అని బెరు. ప్రతి అంగమునందు రసస్వరూపుడై వున్నాడు. కనుక దేవమనందు ప్రతి అంగమునందు వుండిన ఆ రసము చక్కగా మధనము చేసి దానిని మనము ఆనందమయముగా మార్చుకోవాలి. మన దేహ బుద్ధులంతా మనము చక్కగా మననము చెయ్యాలి. ఈనాడు కాలం కదలి కూడదు. గడప కదలకూడదు. నయోచ్చిన ఇర్ష్య కాకూడదు. నైవల్యము మట్టి వడిలో

ఉకాలి. అది మన ఆశ. ఎట్లా లభిస్తుంది. మనం ఇవి చెప్తున్నాం. దీనికి తగిన ఫలమును ఏమి పొందుతున్నాం. ఏకాగ్రము లో మనం పాల్గొంటున్నాం. మనము నామస్మరణలో ఒంటి కార్పములో కూడును ప్రవేశించాలి. అదే మన నియమము.

ఈరెండింటి యందు భిక్షుత్వము చూడ కూడదు. సెగిటివ్, హాజిటివ్ ఊరెండింటి మొక్క వికత్తముగా మనము అనుభవించాలి. కనుకనే ప్రతివిషయానికీ ఒకనియమమనది వుండాలి. ఎలాంటి పరిస్థితిలో గాన ఆనియమాన్ని మనం వుల్లంఘించరాదు. ఎన్నో అడ్డంకులు మనకు రావచ్చు. వినోది విధములైన ఆటలకములు మనము ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. అప్పుడే దీనికి మనము అర్హులమవుతాము. ఏమిటి ఆనియమములు. చెప్పిన మాటను నడచుకోవటం, యిచ్చిన మాటను కొఫాడు కలిపి మనము భగవంతునికి ఎన్ని యిచ్చినా గాన యుకామ తరదు. కరియప్ర చెప్పాడు ఎంత చేసినా గాన యీ కృతజ్ఞత చెల్లదు అని. కానీ వృధయవుతున్నామనిగా చెప్పే ఒకటి చేసినా చాలు. విడవ్రొందపడిన వస్తువులను యిస్తే గానూ అంతామూ. దక్షిణ అవుతే ఒకటయ్యారు నీరు యిస్తే గానూ అంతామూ. చిన్న పనులకంటే మనము గానూ చెబుతున్నామూ. పంచభూతముల నందించే, పంచకోకములనిచ్చి పంచప్రకారాలనిచ్చి, యీ ప్రాపంచిక సంబంధమైన సర్వవిధములైన సుఖసంతోషముల నందించే గొలి నీతిండి అన్నింటినీ అందించే భగవంతునికి నీవు యొక్కతక్షత చూపిస్తున్నావు.

② నీవు ప్రాపంచికంగా ఎక్కడో వుండిన హాల్ నుండి నీయింటికి కరెంటు వీసుకుంటే నీవు దానికి ట్యా కడుతున్నావు. ఎక్కడో బహు లో పోతన్న pipe నుండి యింటి వీసుకుంటే యింటి ట్యా కడుతున్నావు. శ్రీసేజి వుపయోగించుకుంటే ట్యా కడుతున్నావు. నీవు ఒక గ్రామ పెట్టుకొని కరెంటు వుపయోగపెడితే యిన్ని యింటిట్ల అని ఋర్ధవుతుంది. నీ గ్రామ ట్యా కు గానీ వుంటున్నాది. కరెంటు ట్యా కు గానీ వుంటున్నాది. కానీ భగవంతుడు యిచ్చిన గాలి ఎన్ని గ్రామాలకు సమాన మవుతుంది. ఎన్ని పంపునట్లు పెట్టి కొట్టినా ఒక్క తూరి కుంభవర్షము కురిసినప్పుడు లభించినంత నీరు లభిస్తుందా! కనుక యింత నీరు యింత గాలి ఏదో రూములో త్రొటపెట్టుకుంటే రూములోనే త్రొటవుంటుంది. ఇది ప్రపంచానికంటే త్రొటయిస్తున్నాడు సూర్యుడు. దీనికి ఏమి ట్యా కడుతున్నావు. త్రొటుస్తే. గాలిస్తే. వాచర్ త్రొ అనే యింత గ్రామ గా యిచ్చి నప్పుడు నీవు భగవంతునికి యేమి యిస్తున్నావు. ఆమాత్రం మనకు గానూ ట్యా కు పోతే యింత మనము మానవుడని ఎట్లా చెప్పుకోవాలి. ప్రాపంచికంగా యింత విత్తర చెప్పించి బట్టు యిచ్చి అన్నమాపెట్టి యిని చేసినందుకే గానూ ట్యా కు లేదు. యింత చేసినందుకు గానూ ట్యా కు ఎందుకు వస్తుంది. మెట్టుమెండప విద్యుత్తులకు గానూ ట్యా కు అనే నియమము వుండాలి. ఈ యెక్కో నియమాన్ని మీరు పాటస్తూ వోతే అభివృద్ధి లోకీ వస్తారు. కానీ ప్రత్యేకమైన ప్రాణనమైన

అంబులూరి తోడు . అంబులూరి వోక యేమాత్రము మానవత్వము కాదు.

హనుమంతుడు కూడను అదే చెప్పాడు. భవత్కర్తృమూలం విన్న అడ్డులు తగిలినప్పటికిని ఘోరీ తుచ్ఛముగా మనము భావించాలి. రామాజ్ఞను తీసుకొని వానరులందరి అనుమతి పొంది సమద్రము కట్టినే శ్రీరామచంద్రునికి నమస్కారము చేసి పర్వతమంసికి సముద్రముపైన ఎగిరినాడు. రామ నామము తో బాటు రామకర్మములో కూడ దుఖికాడు. కొంచెము దూరము పోయేటప్పుడే ఒక పర్వతము అడ్డు వచ్చింది. అది మైనాక పర్వతము. ఆ పర్వతము ఎవరు? హనుమంతుని తండ్రియైన వాయువు పర్వతము ముర్ఖుడే నిమి త్తము దానిని విసిరినాడు సముద్రము లోనికి. అన్ని పర్వతములు నశించినాయి గాని మైనాక పర్వతము నశించలేదు. అందువల్ల ఆమైనాక పర్వతము నేను తండ్రి అంబులూరి చెప్పడానికి వీలు లేక పోయింది. ఆ తండ్రి కుమారునైనా ఓత జ్ఞత నందించుకోవాలని. అవకాశము లభించిందని ఆ పర్వతము ప్రావీణ్యం. రెండు చేతులు జోడించి పోహనుమ! మీరు రామకర్మములోని ముగ్ధుడైనారు. కొంత సేపు నాపైన విశ్రాంతి తీసుకొని సముద్రములో ఎక్కడ విశ్రాంతి తీసుకోవాలి? చిరువుతుంది, కనుక నే నేను లోపలనుంచి వచ్చి ను నాకొండపైన విశ్రాంతి తీసుకొని మంచి ఘటములు ఘటించి తదుపరి నీవు లంకా ప్రయాణము సల్ప మన్నాడు. అప్పుడు హనుమంతుడు దివ్వాడు రామాజ్ఞను నేను శిరసా వహించాను. రామ కర్మము ఘోరీ గానిచే మరకు నానాతిగాని విశ్రాంతిగాని ఆకాశం లేదు. కనుక నన్ను వదలిపెట్ట మని చెప్పాడు. రామ కర్మము నానా ముఖ్యము. నా దేహ శాంతి నా దేహ విశ్రాంతి నాకవసరము లేదు. రామానను అర్పితము చేశాను యాదేహమును. కనుక తిరిగి పోవోస్తే శాంతి సలిపిన తరువాత ఆసందము లో వచ్చి నీతో విశ్రాంతి తీసుకుంటాను గాని యిప్పుడు రామకర్మము నను అడ్డు తగల వద్దని నమస్కారము చేశాడు. ఆ తరువాత నీవు రామకర్మములో నిమగ్న మైవావు కనుక నీను పోమాత్రము ఆటకము చెప్పనని ఆమైనాకము కూడను నమస్కరించింది.

భగవత్కర్తృమూలము నేను యేమాత్రము అడ్డు తగలను.

తిరిగి రామ వెదుతుంటే సింహాక అసర్వసా మళాటి వచ్చింది. వచ్చి ఏమంది? అతనిని ఆశ్రయించి మంచి మాటల చేత హా హనుమ నేడు నీవు నాకు ఆహారముగా కావాలి. హనుమంతుడు యేమాత్రము భయపడలేదు. 'నన్ను ఆహారముగా వనియోగించుకొనుటలో నాకు ఎట్టి అక్షం తరము లేదు. కాని ఒక్కటి నేను రామ కర్మార్థమై ప్రయాణమై వాతున్నాను. పోవోస్తే శాంతి సల్ప రామునికి అప్పటిట్టి తరువాత తనను ఆహారముగా వస్త్రానన్నాడు. నన్ను యిప్పుడు వదలమన్నాడు. సింహాక చెప్పింది. ఇది ఏమిటి నాకు ఆకలిపోసి నప్పుడు నీవు ఆహారంగా కానండా సేతను చూడ బుమట, తిరిగి యా వార్తను రామున కుందిచి తరువాత నీవు వచ్చేటప్పుటికి నేను ఆకలికి వచ్చి దబ్బు

నేను నేను ఒప్పకోనంది. ఇది నన్ను మోసగించి మాట లంది. భీ నేను మోసగాడినా. రామ నామము లో తన పైనప్పుడు యింత కంటే పాపము లేదని వాను మంతుడు చాలా బాధపడ్డాడు. భగవంతుడు వాని వున్నాడు అనే వానిని మోసమనేది వుండదు. భగవంతుని ప్రవేశించిన వానిని యెనియ తువారు అడ్డురావు. వాడు ప్రాణమైనా త్యగము చేయటానికి సిద్ధముగా వుంటాడు. అందువల్ల వాను మంతుడు యేమి చెప్పాడు? భుజించ మన్నాడు. భుజించమని పెద్ద పర్వము వలె తన మొక్క కర్రమును పెంచు తున్నాడు. ఈ సింహాక అంతకంటే యింకా పెద్ద దేహాన్ని పెంచించి. ఈ పెద్ద కర్రము పెంచేసరికి నేను ఆహారముగా నీలో చేరుతానని మాట యిచ్చాడు. కనుక యీ క్రొమ్మల దక్షిణముకోవాలి. అని వాను మంతుడు చెప్పి రూపము చేసి ఆసింహాకలో చేరి మరొక యుదురు వచ్చేశాడు. నేను ఆహారముగా వచ్చేశాను. నీవు నన్ను భుజించలేదు. నా బాధ తిరి తిరి వచ్చింది. తిరిగి దానిని తిక్క చేయకుండా ప్రయాణము చేస్తూ వచ్చాడు.

అప్పుడు రామ కర్మమైతే వుంటుంది. కోట దగ్గరను చేరాడు. అక్కడ లయి చే వుంటున్నాడు. ఈ లయిని చూచేటప్పటికి వాను మంతుడు యిక్కడ కొపలా వాళ్ళ వుంటున్నారు అనుకున్నాడు. చెన్ను కూపమును ధరించి కోటపైన ఎగిరాడు. అక్కడనుండి తిరిగి లోయను హావ తాని. అక్కడ లయిని చూచింది. ఏకోటి డంగా నను చూసి పోతున్నావా? డంగలంది. డాంట్ వా ను మంతుని? చాలా కోపం వచ్చేసింది. చాలా కష్ట పడ్డాడు. సింహాక చెప్పింది నీవు మోసం చేయ తానికి వస్తున్నావని. లయిని నీవు డంగా అంటున్నాడు. భూ! నేను రామ భక్తుడను. నేను రామ దాసు డను. నేను డాగను రాదు. ఒక్కొక్క పదానికి కూడను ఎంతెంత విలువనిస్తూ వచ్చాడో వాను మంతుడు కోపం వచ్చి లయిని దగ్గరను వచ్చాడు. ఎవరు డంగ నేనె నీరాజా. ఎవరు రేని సమయం చూచుకొని పేతను డంగ తనంగా తెచ్చుకున్నాడు. డాంగను చంపే కోసం వచ్చాను నేను అన్నాడు. నేను డాగను కాను అట్లా తన సత్కర్మ నిరూపించు తుంటానీ వచ్చాడు. ఆమెలో పోరాడడు. రామా అని ఒక్కోతారి ఆసంతుష్టినే కొట్టాడు. లయిని క్రొంద పడి పోయింది. అప్పుడు లయిని క్రొంద పడి పోయింది. అప్పుడు లయిని చెప్పింది. నేను బ్రహ్మ సమాచేకము లోపల ప్రవేశించాను. మమ్మ మా రాజా ప్రాణ ము ఎప్పుడు పోతుందని ఖార్చించాము. అప్పుడు బ్రహ్మ చెప్పాడు, మలయకు ఒక కోతి ప్రవేశిస్తూ కి. అతను నిన్ను ఒక్కోపేటులో చంపుతాడు. ఆ కోతి వల్లనే అంతా భస్మమై పో తుంది. కనుక అప్పుడే రావణుని తురణము ప్రారంభ మవుతుంది. యీనాడు సత్యము నాని బాధపడుతున్నాడు. నీ చేతి లోనేను కెల్లెలుతినీ నా ప్రాణం వదలటం యింతకంటే నాన భయపడు అని వాను మంతుని కొట్టి గట్టిగా పట్టుకొంది. అది. రావణుని అంత్యము పారంభమైంది. కనుక బ్రహ్మ వాక్యము వెనాటి

తప్పదు. బ్రహ్మవాక్యము యనాటికి ఇక్షుసులనైనా సరి దేవతలనైనా సరి సత్యవాక్యము చాటుతూ వచ్చాడు
వాను మంతుడు. నేడు ఇకపోయినా రేపటికి తప్పదు.

కనుక భగవత్కార్యముల లోపల ఒక నియమాన్ని పూజాలి. ఈనియమము లోక మనము
మూర్ఖమును సాధించలేము. ప్రతివయస్సనందు, బాల్యమునందును, యవ్వనమునందు, కౌమారము
ను, శార్దూల్యమును ఒక విధమైన నియమమును పెట్టుకోవాలి. విద్యార్థులు ముచ్చముగా కృతజ్ఞతను పెట్టు
కోవాలి. ఈ కృతజ్ఞత లోకహాతీ క్షరమృతము కంటే హానమై వాతుంది మనబ్రతుకు.

భగవత్ నామముతో బాటు బ్రహ్మవల్ కార్యములో మనము ప్రవేశించాలి. కనుక భగ
వత్ నామము, భగవల్ కార్యము రెండింటి యొక్క వికత్తము మానవుని ని జమైన దివ్యత్వము. వానుము
తుడు నామ స్మరణా చేస్తున్నాడు. నామము చాలని పురుషునికాడ లోడె. ఇరవైనాలుగు గంటలు రామసేవ
చెయ్యాలి. రామసేవ ఉప్పు అన్నసేవ అతనికి అక్కరలేదు. ఆసేవ ఒక్కదినమైనా లోక తానువుండులేడు.
నామముతోనే తృప్తి కాలేదు. రామ నామ నామయొక్క వికత్తము అతనికి నిరూపిస్తూ వచ్చాడు వాను
మంతుడు. నామము చక్కెర. కార్యము జలము. కార్యముంటే కదలిపోయే జలముని. జలమెంతైనా
వీపు త్రాగలేవు. చక్కెర ఎంతైనా వీపు తినలేవు. చక్కెర జలము కలిపి పానకము అనందముగా
త్రాగ వచ్చు. ఈ రెండింటి యొక్క వికత్తము ఒక సిరపే. అదే రామ రసము. అదే దివ్యరసము. అదే
బ్రహ్మరసము.

5) రామనామము, రామసేవ యారెండింటిలో మనం పాల్గొనాలి. విభీషణునితో రామ
నామ స్మరణా చేసినంత మాత్రమున లాభము లేదు రామ సేవలో పాల్గొన మని వాను మంతుడు
అతన్ని ప్రవేశపెట్టాడు. రామసేవలో పాల్గొనటం చేతనే విభీషణుడు తిరిగి రామసన్నిధిని పొంద
గలిగాడు. ఏరుగెత్తి వచ్చాడు రామని దగ్గరకు. చూస్తున్నారు వానరులంతా. తిరిగి వానుమంతుడు
యేమైనా వస్తున్నాడేమో అనుకున్నారు. కాదు ఇక్షుసుడు. వచ్చి దిగాడు. ఇతనిని రామని దగ్గరకు
పోనియక చాలామంది వానరులు అడ్డుపెట్టారు. అప్పుడు తిరిగి రామరామరామ అర్చిగా పిలవడం.
సుగ్రీవుని పంపించాడు అతని వార్త తెలుసుకు రమ్మని. సుగ్రీవుడు ఆవృత్తి సమాచారము, రామ
ని తిరిగి కారణము అతను ఎవరు ఎవని అన్ని వివరాలు గుర్తించుకు వచ్చాడు. చెప్పాడు సుగ్రీవుడు
రామా రామణుని సోదరుడట. అతని పేరు విభీషణుడు. అతను నీశరణార్థియై వచ్చాడు. కానీ
యిది నమ్మదగిన మాటలు కావు. ఇక్షుసుడు ఏమిటి కరణాగతి కావట మేమిటి? గుడ్ల గూబ ఏమైనా
పగలు చూస్తుండా? రాత్రి పూటనే డాబీ కళ్లు కనబడతాయి. పగలు కనుపించుతాయా? కాబట్టి
ఇక్షుసులనే వారు గుడ్ల గూబలు. చక్కటి యిష్టము గాని వెబతురు యేమాత్రము యిష్టమొందు.

5000 సంవత్సరములు. మనం యిరవై సంవత్సరములకే తాత అయిపోతున్నాం. కారణం ఏమిటి? భగవత్ నామములో, భగవత్ కిర్తనములో దాని అంత్యము గావించు కున్నాడు. అనమమే వారి ఆయువునిపూ వచ్చింది. అలాంటి వారినందరినీ ఆమనసేవలో నిమగ్నము ఇవించాడు. ఈనాడు మనకు ధృఢమైన భక్తి లేదు. యితరులకు ఏమి చెప్పడం. యింకా లేని వాని మాయలు చిప్పి వ్రాడే డిబుయంగాను ఏమి చెప్తాము. కనుక మానవులకంటే వానరులె ఎంత నాప్యవారు. ఇప్పుడు కూడా అంటే.

ఆన్న ఉదాహరణ చూడండి. ఆన్న ఆర్థ వచ్చేసింది సామగ్రిత మన ప్రశాంతినిలయా లి. కెరుల్ తీసుకు వచ్చారు. పదకొండు దినములై పుట్టి. అప్పటినుండి నాద గ్రహి వుండేది. అప్పటి నుండి జబ్బు చేయ లేదు తనకు. మనలోడు లపల పోకొర్లు వస్తుంటాయి వాతుంటాయి. కానీ దింకొనారు నుండి నాకొరు వస్తుందంటే బంధము తెంపుకొని కోట్లమీదకు వస్తోంది. అది విశ్వాస ము. అరుస్తూ వుంటుంది. ఎంతమందికో తెలసిన. కారు వస్తుంటే అరుస్తోంది. కారణం ఏమిటి క్షుత క్షత. కానీ వుంది. ఇంకే కొడు. 15 సంవత్సరముల క్రిందట మద్రాసు గవర్నరుండు 20 కలు పంపియించు క్రొచ్చభక్తులు. మొట్టమొదట యిక్కడె వుంటుండేది. వాటి సంతతేయవన్నీ 20 సంవత్సరములు ఆశంకకు. మొన్న మద్రాష్టం మరు ఎక్కరాలేరు. ఆక్కడను వెళ్లను. ఎప్పుడు పళ్ళెచ్చనా అదే ముందు వచ్చేది నాదగ్రరకు. చాలా యెడల. మద్రాష్టం అరటిపండ్లు, విజిల్లు కానీ బాగా తినిపించాను. తినే సమయంలో అది ఏడ్చింది. నాకొళ్లను నాకంది. మరీ పదినిమి చ్చల్ల చచ్చి పోయింది. చూశా! కానీ తగినట్టగా నేను. అన్నంతినేసి తిరిగిక్రిందకు ఎప్పుడు కిగను. నిన్న మద్రాష్టం కాలేజీ వెనుక గోవి దీయియి సమాధి కట్టించాను. ఏ జబ్బు లేదు. నేను పితచేటుప్పటికి దగ్రరకు వచ్చేది పాపం. పండు తినింది. విహిత తినింది. అరటిపండు తినింది. తినే సమయంలో ఏడ్చింది. నేను ముఖం తుడిచాను. మంగింది కొళ్లు నాకంది. మృగాణి ఎంత క్షుత క్షత. తునుష్టులకు తెలు.

ఈనాడు చదువులు, తెలివితేటలు పెరిగిపోవటం మన నిబము కరిగి పోతూ వచ్చింది. తెలివితేటలు పెరిగి మానవత్వము తరిగి పోయింది. మానవత్వమేంకే కేవలము పు త్తములో చేరిపోయింది. పశుత్వము మానవునిలో ప్రవేశించింది. కనుక మీరు కూడను తగిన నిబము పెంచుకోండి.